

УДК 81'4 (811.111+161.2): 39

Ольга Демиденко

кандидат педагогічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна
ORCID 0000-0002-0643-5510
olga.demydenko80@gmail.com

Анастасія Сіволодська

магістрантка
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
a.sivolodska@gmail.com

ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА МОВНІ РЕПРЕЗЕНТАНТИ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ТИПАЖУ «СУЧАСНА АМЕРИКАНСЬКА ЖІНКА»

Анотація. Стаття присвячена дослідженню лінгвокультурного типу «сучасна американська жінка» як нової реалії концептосфери сучасного суспільства. Наразі внаслідок масштабної американізації, цей типаж активно формується засобами масової інформації в мовних картинах світу багатьох народів, а відтак дослідження особливостей його створення та стереотипних уявлень, покладених в основу цього процесу, є актуальним. Авторки аналізують поняття «лінгвокультурного типу», розглядають підходи до його визначення та класифікації, приділяючи основну увагу особливостям моделювання лінгвокультурного типу. Аналіз перцептивно-образних та ціннісних характеристик типу «сучасна американська жінка» здійснюється за методикою Дмитрієвої із застосуванням методів корпусного аналізу. Оскільки засоби масової інформації є одним із найпотужніших засобів формування нашої концептуальної реальності, а також стереотипізації певних образів, наше дослідження проводився на матеріалі транскриптів сучасних американських серіалів, а також анкетування українців щодо їх уявлень про представниць досліджуваного типу. Результати свідчать попри невеликі відмінності, перцептивно-образні та ціннісні характеристики лінгвокультурного типу «сучасна американська жінка» у відповідях респондентів та в засобах масової інформації подібні і та формують досить цілісну картину. Типаж сучасної американки, схарактеризувати як привабливу молоду жінку або жінку середнього віку, яка хоче досягти успіху у своїй кар'єрі, улюблених заняттях, так і в особистому житті. Вона є незалежною та сильною жінкою, яка знає, чого вона хоче і готова цього досягти. Її кар'єра та самореалізація часто є більш важливими, ніж усі інші сфери її життя, що й є найбільшою особливістю цього типу.

Ключові слова: лінгвокультурологія; лінгвокультурний типаж; сучасна американська жінка; моделювання лінгвокультурного типу, корпусна лінгвістика.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Сьогодні в лінгвістиці досить актуальним напрямом є дослідження діалогу мови та свідомості, а також діалогу мови та культури, адже на думку багатьох вчених, саме мова є тим незамінним засобом, що зберігає і узагальнює колективну пам'ять. Цей підхід є особливо значущим для сучасної лінгвістики, так як в його рамках обґрунтовуються її нові можливості – вивчення культурно значущих смислів через лексичний склад мови, тобто через їх конкретний мовний прояв у щоденній реальності (Дмитрієва, & Мурзінова, 2016, с. 12).

У сучасних лінгвістичних думках активно розвиваються галузі дослідження, засновані на ідеї взаємозв'язку мови та культури, такі як лінгвокраїнознавство, етнолінгвістика, теорія міжкультурної комунікації інші похідні міждисциплінарні науки (Дмитрієва, & Мурзінова, 2016, с. 15). У цьому ряду знаходиться й лінгвокультурологія – дисципліна, орієнтована, на думку Телія (1996), на вивчення і опис «кореспонденції мови і культури в їх синхронній взаємодії» (с. 2017). Одним з основних понять лінгвокультурології, якому останнім часом

було приділено багато уваги з боку мовознавців, є «лінгвокультурний типаж». Дослідження різноманітних типажів допомагає краще зрозуміти ту чи іншу лінгвокультуру або ж соціальну групу, до якої цей типаж відноситься.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія лінгвокультурних типажів виникла завдяки інтересу дослідників до лінгвокультурних концептів. Засновником цієї теорії вважається Карасик (2009), згідно з думкою якого лінгвокультурні типи є «впізнаними образами представників певної культури, сукупність яких і становить культуру того чи іншого суспільства» (с. 179). Дослідник розглядає основні характеристики поведінки типуажу через призму мовної свідомості представників соціуму, при цьому вчений робить акцент на ціннісних характеристиках типуажу, вплив культури на формування досліджуваного типу особистості та на вплив цього типу на культуру. Відтак, дослідження лінгвокультурного типуажу є одним з підходів до вивчення мовної особистості, особливістю якого є встановлення ціннісної значущості даного типу особистості в культурі соціуму. До того Карасик (2009) вважає лінгвокультурний типаж різновидом концепту, стверджуючи, що «це абстрактне ментальне утворення, а тому і різновид концепту, змістом якого є особистість, що піддається типізації» (с. 180). В свою чергу лінгвокультурний концепт – це змістовна одиниця національної свідомості, яка має в основі відповідне поняття або явище, збагачується культурними змістами і індивідуальними асоціаціями і змінюється разом з розвитком мови і культури (Мишати́на, с. 65).

За словами Дмитрієвої та Мурзінової (2016), «лінгвокультурний типаж – це узагальнене уявлення про людину на основі релевантних, об'єктивних, соціально значимих етно- і соціоспецифічних характеристик поведінки людей» (с. 199). Лінгвокультурний типаж є свого роду узагальненням, а тому не може не включати в себе стереотипні уявлення про особистість, що типізується. Стереотип є одним зі складових елементів лінгвокультурного типуажу, який являє собою більш складне і більш багатогранне утворення (Дмитрієва, & Мурзінова, 2016, с. 44-46).

Дмитрієва та Мурзінова (2016), що у своїй праці аналізують різні класифікації, виділяють такі класи лінгвокультурних типажів:

а) за ознакою приналежності до того чи іншого соціуму: **етнокультурні** – відтворюють цінності всієї спільноти, підкреслюючи національно-культурну своєрідність етносу; **соціокультурні** – характеризують особливу соціальну групу, протиставлену решті суспільства;

б) за оцінною ознакою: **позитивні, негативні, амбівалентні**;

в) за ступенем актуальності типуажу: **актуальні, неактуальні, плаваючі**;

г) за ознакою реальності мовної особистості: **реальні** – моделюються на основі існуючих особистостей; **фікціональні** – нереально існуючі вигадані типи особистостей;

д) за асоціативною ознакою: **фіксовані** – нероздільно пов'язані з конкретною особистістю або невеликою групою осіб; **дисперсні** – викликають в масовій свідомості асоціації з величезною кількістю людей.

До того ж дослідниці пропонують ввести поняття «**мегатипаж**», що позначає сумарну типізовану особистість, яку в подальшому можливо деталізувати з виявленням складових її типізованих особистостей (с. 72–77).

Традиційно виділяють образна, понятійна і ціннісна характеристики лінгвокультурного типуажу (Карасик, 2009, с. 180-181). Саме на такому розподілі і базуватиметься аналіз типуажу «сучасна американська жінка» у нашій статті.

Вивчення лінгвокультурних типажів сприяє кращому розумінню особливостей мовної свідомості і комунікативної поведінки представників різних соціумів, а також дозволяє оптимізувати процес міжкультурної та міжгрупової комунікації.

Мета дослідження – аналіз та опис лінгвокультурного типуажу «сучасна американська жінка» та дослідження моделювання лінгвокультурного типуажу «сучасна американська жінка» в українській свідомості та американських медіаматеріалах. Завдання дослідження: 1) змоделювати лінгвокультурний типаж «сучасна американська жінка» на основі опитування

за моделлю Дмитрієвої (тобто описати понятійні, образні і ціннісні характеристики типажу); 2) проаналізувати мовні засоби, що об'єктивують досліджуваний лінгвокультурний типаж в сучасних американських медіаматеріалах.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ

У лінгвокультурології разом з іншими загальнонауковими методами дослідження поширеним є метод уявного моделювання. Його суть полягає в тому, що об'єкт, безпосереднє дослідження якого неможливо або недоцільно проводити з різних причин, вивчається за допомогою спеціально створеної уявної моделі, яка є заміником об'єкта в процесі пізнання. Дмитрієва та Мурзінова (2016) зазначають, що метод моделювання в лінгвокультурології успішно застосовується при вивченні лінгвокультурних концептів і лінгвокультурних типажів – в результаті використання даного методу дослідник складає алгоритм моделювання того чи іншого об'єкта вивчення (с. 84). Для аналізу лінгвокультурних типажів Дмитрієва створила алгоритм їх моделювання, який наразі широко використовується дослідниками.

Перед тим як перейти до власне опису лінгвокультурного типажу «сучасна американська жінка», слід дати йому загальну характеристику. Згідно класифікації наведеної вище, типаж «сучасна американська жінка» є **етнокультурним** (за ознакою приналежності до певної нації); **амбівалентним** (адже неможна точно визначити чи він є позитивним, чи негативним); **актуальним** (це зазначено власне в імені типажу «сучасна американська жінка»); **реальним** (відноситься до існуючих особистостей); **дисперсним** (референція відбуваються до великої кількості людей, а не до якоїсь окремої особи). Також цей лінгвокультурний типаж можна віднести до мегатипажів, адже у ньому можна виділити величезну кількість субтипажів (наприклад, жінка-керівник, домогосподарка, мати, донька, студентка тощо).

3. МЕТОДИ

Аналіз образно-перцептивної та ціннісної характеристик лінгвокультурного типажу «сучасна американська жінка» здійснювався на базі американських медіаматеріалів. Основним джерелом ілюстративного матеріалу цієї статті є транскрипт серіалу *How I Met Your Mother* («Як я познайомився з вашою мамою»), досить популярного в Україні. Проаналізовано типові характеристики, приписувані жінкам-героїням серіалу, а також їх дії, бажання та теми розмов, що показують їх цінності та складають образ, який сприймається глядачами. Додатково для визначення стереотипних уявлень українців щодо досліджуваного типажу застосовувався метод анкетування, адже уявлення представників іншої культури часто викристалізують типові риси представників досліджуваної культури і умовляють більш об'єктивне вивчення типажів. 30 респондентам пропонувалося відповісти на низку питань, що стосувалися американських жінок. Анкета базувалася на методиці Мурзінової (2009), запропонованої для дослідження лінгвокультурного типажу «британська королева» і включала в себе питання щодо складових його образно-перцептивної та ціннісної характеристик.

Також для проведення аналізу і виявлення найчастотніших мовних репрезентантів лінгвокультурного типажу «сучасна американська жінка» у медіаматеріалах був використаний корпус SOAP (*Corpus of American Soap Operas*), який містить 100 мільйонів слів з 22000 тейпскриптів американських серіалів починаючи з 2000 р.і до 2012 р., що слугує багатим ресурсом для такого аналізу. Цей корпус має свій власний функціонал, що не потребує додаткових програм, дослідження проводяться онлайн на сайті корпусу.

Для нашого аналізу ми використовували опцію пошуку колокатів для слова *woman*, адже колокати цих слів зможуть показати нам атрибути, що приписуються представникам лінгвокультурного типажу «сучасна жінка» в тексті американських серіалів. Лексема *woman*, була обрана як така, що має найбільш загальне значення, що уможливило виявлення у аналізованому матеріалі типових характеристик.

Аналіз виконувався наступним чином. У полі *word / phrase* потрібно ввести слово чи

словосполучення, яке нас цікавить, а потім у полі (POS) обрати параметр noun ALL. Це дозволить аналізувати лексему у будь-яких граматичних формах. Після цього на шкалі потрібно обрати кількість слів, що знаходять зліва чи/і справа від слова, що нас цікавить. Ми обираємо 1 слово зліва, аби виявити премодифікатори для “woman”. У полі (POS) ми нічого не обираємо, адже модифікатором іменника можуть бути різні частини мови. Після чого можливе сортування чи встановлення обмеження на пошук колокатів. Можливо обрати частотність слів, відтворених у результатах, а також, щоб усунути низькочастотні колокати, вказати мінімальну частоту у разі сортування за допомогою поля “relevance”.

В нашому дослідженні віднайдені колокати обмежені за допомогою встановлення параметру *Mut Info*. *Mutual Information score* виражає ступінь, в якій спостережувана частота одночасної появи слів в тексті відрізняється від очікуваної частоти (Clear, 1995). Ця функція видаляє високочастотні шумові слова, такі як *the*, *to*, *with* тощо. Якщо ви хочете побачити більше цих слів, потрібно зменшити параметр *Mut Info*, якщо менше, збільшити його. У нашому дослідженні значенням параметру було 5. Остаточний запит був таким:

The screenshot shows the search interface for the 'Corpus of American Soap Operas'. The search bar contains 'woman_nn*' and the part of speech is set to 'noun.ALL'. The 'Collocates [POS]' section shows a grid of numbers from -4 to 4, with '1' highlighted. There are 'Find collocates' and 'Reset' buttons. At the bottom, there are settings for 'SORTING' (FREQUENCY) and 'MINIMUM' (MUT INFO) set to 5.

Рис. 1. Запит у корпусі SOAP для пошуку колокатів

Поєднання згаданих вище методів дослідження уможливило подальші висновки щодо уявлень американців та українців про сучасну американську жінку, як лінгвокультурний типаж, закріплені (часто завдяки медіаматеріалам) в суспільній свідомості.

4. РЕЗУЛЬТАТИ Й ОБГОВОРЕННЯ

4.1. Понятійна характеристика типуажу

Понятійна складова лінгвокультурного типуажу «сучасна американська жінка» являє собою набір конститутивних ознак, які формують зміст досліджуваного поняття. Згідно номінації типуажу, ми виокремили у ньому низку субпонять, а саме «жінка», «американський» та «сучасний», тож далі розглянемо кожен з них окремо.

З визначення Словника української мови, «ЖІНКА» – це «доросла особа жіночої статі» (Білодід, 1980). Друга складова – «АМЕРИКАНСЬКА» – визначається як «той, що відноситься до Америки або походить з неї» (Білодід, 1980). Третій компонент досліджуваного типуажу – «СУЧАСНА» використовується в нашому дослідженні у значенні «теперішній, нинішній» (Білодід, 1980).

Таким чином, можливо виділити наступні ядерні ознаки в значенні поняття «сучасна жінка»: 1) особа жіночої статі, 2) доросла, 3) живе у теперішньому, нинішньому суспільстві, 4) живе в США або має американське походження.

4.2. Перцептивно-образний зміст типажу

Резюмуючи дані, отримані від аналізу медіаматеріалу та опитування респондентів, можна уявити перцептивно-образну характеристику лінгвокультурного типажу «сучасна американська жінка» наступним чином: сучасна американка – це гарно вдягнена молода жінка або ж жінка середнього віку. Вона цілеспрямована та переймається своєю кар'єрою. Частіше за все вона постає заміжною та з сім'єю (або ж думає про шлюб та дітей) та вміло поєднує своє особисте життя з роботою. Вона не терпить гендерної нерівності, тому відрізняється більшою незалежністю, волелюбністю та бажанням руйнувати стереотипи.

Наведемо детальнішу характеристику лінгвокультурного типажу «сучасна американська жінка».

1. Зовнішність. Середньостатистична сучасна американка, на думку респондентів та згідно з аналізом серіалу, є охайно вдягнутою доглянутою жінкою, яка слідкує за своїм зовнішнім виглядом. Вона струнка, адже займається спортом, і зазвичай одягнена в простий охайний та комфортний одяг в стилі casual. Але їй подобається виглядати привабливо, тому, коли є можливість й привід, вона вдягається в гарний одяг.

Lily: I'm not really a girlie girl. But I would like to look like a beautiful princess.

Ted's mother: Lily, that is a stunning dress.

2. Вік. За даними опитування респондентів, сучасні американки в їх уяві є досить молодими, в середньому 25–35 років. Загальні ж вікові рамки варіюються від 20 до 50 років. У досліджуваному медіаматеріалі жінки також мають різний вік, проте частіше всього постають у віці приблизно 30 років.

Lily: Claire is my age, but she and her husband do all these classy grown up stuff.

Ted: You're still an attractive, smart young woman with a lot of energy and drive.

3. Походження. Походження в сучасної американки може бути досить різним: вона може бути як нащадком ще британських колонізаторів, так і донькою емігрантів, або ж вона сама емігрувала в США у пошуках американської мрії. В той самий час усі респонденти погодилися на тому, що сучасна американка належить до середнього класу і походить з простої робочої сім'ї.

Robin: I'm proud to be from Canada.

4. Місце проживання. Частина опитуваних вважає, що сучасній американці притаманно жити у власному будинку десь у передмісті. Переважна більшість відповіла, що все ж таки уявляють американську жінку в квартирі у великому місті. Це саме підтверджується і в медіаматеріалах. Частина зображених в них жінок живе в квартирах (частіше молодші за віком), а більш старші мають власний дім.

Robin: You know this girl. Where does she live? Bouncer: The building with the greenlight, apartment 3-C.

Robin: No! No, no, no, there really is a farm. Myaunt has a farmup state.

5. Сфера діяльності. Усі респонденти відповіли, що сферою діяльності американської жінки є та чи інша робота, ніхто не зазначив, що вона може бути домогосподаркою або просто ніде не працювати. Проте в серіалі все ж можна побачити жінок-домогосподарок, і частіше за все це жінки старшого віку. В образі американки також вбачають жінку, залучену до креативної сфери, такої як мода, дизайн та сфера мистецтва загалом.

Narrator: Lily was a kinder garten teacher. And so, one fate fulnap time...

Robin #2: I have to have a job, God, that's so American.

6. Хобі. Найбільш популярним хобі сучасної американки опитувані вважають спорт, що співзвучне з національним характером американців, які шанують здоровий образ життя. Тож американка може займатися йогою, фітнесом, танцями або здійснювати вранішні та вечірні пробіжки. Крім того, респонденти вказували на те, що сучасні жінки шанують творчі заняття, зокрема живопис, а ще музику і книжки. Так зображені і героїні серіалу.

Lily: So I spent my nights reading, painting, setting the high score on Super Bomber Man...

7. Сімейний стан. Сучасна американка асоціюється переважно із жінкою знаходиться у стосунках або заміжня, проте вона не обов'язково має дітей. Стереотипно типова

американська жінка часто вважається самотньою кар'єристкою. Так відтворено й у серіалі.

Lily: You sure you're okay giving up your Friday night to hang with an old almost-married lady.

Robin: Yes, you are. I don't wanna get married right now, maybe ever and if we got together I'd feel like I'd either have to marry you or break your heart.

8. Оточення. Аналіз героїнь та відповідей респондентів показує, що оточення в сучасної американки дуже різноманітне і походить з різних сфер її життя, сімейних, професійних та дружніх стосунків. Для неї характерна дружба з чоловіками.

9. Комунікативна поведінка. До особливостей мовлення сучасної американки можна віднести досить широкий словниковий запас, адже вона є освіченою жінкою, проте водночас у її мовленні присутні спорадичні вкраплення сленгу, професіоналізмів та слів-паразитів, часто наявні емоційно-забарвлені слова та різноманітні підсилювачі (*intensifiers*), зокрема, *absolutely, really, extremely*.

Robin: Before you say anything, I just want to say, I really like working here at Metro News 1.

4.3. Ціннісна складова типу

Сучасне жіноцтво ставить під сумнів сформовані століттями соціальні уявлення про те, що ж повинна робити жінка у своєму житті. Хартман (Hartmann, 2012) зазначає що сучасна американка визначає себе, обходячи стороною будь-які стереотипи. Вона досить інтроспективна, смілива та розумна, а тому знає свої сильні та слабкі сторони, максимально використовуючи свої переваги та мінімізуючи недоліки. Якщо жінка вирішить стати домогосподаркою і виховувати дітей, – це її вибір (тоді вона має знайти партнера, який поділяє її погляди). Якщо вона хоче обійняти високу посаду у банку, ніхто не може завадити їй у цьому шляху. Жодна жінка не повинна нести тягарі типового розподілу гендерних ролей на своїх плечах. Думку Хартмана підтверджує і проведене нами дослідження.

Коли респондентам запропонували схарактеризувати сучасну американську жінку, то найбільш частотними епітетами виявились «незалежна», «самодостатня» та «впевнена в собі», адже українці стереотипно уявляють сучасну американку працьовитою та цілеспрямованою, і неспинною у своїх прагненнях і боротьбі за справедливість. Вона має улюблену роботу, через яку часто нехтує особистим, «знає, чого хоче», «досягає бажаного», «може постояти за себе», «відстоює свою думку», «ніколи не здається», «не зраджує своїм принципам».

Ted's mother: Good. Focus on your job now, because your career clock is ticking. There's time for marriage and kids and all that other stuff later.

На додачу до цього, респонденти доповнили ціннісні характеристики сучасної американки негативними характеристиками, серед яких: егоїзм, зацікленість на матеріальних благах, заклопотаність роботою та, що цікаво, нестача типово «жіночих якостей» (ніжності, чуйності), а також «нехтування своїм призначенням як жінки, дружини, матері». У тексті медіаматеріалів такі стереотипні характеристики присутні також, наприклад:

Lily: But I need the freedom to really chase my passion, which was painting but now, I think it's music, or spoken words.

Victoria: You know, I've always thought of myself as one of those independent women who would never let any guy mess with my career.

Відтак, типова сучасна американка стереотипізується американцями та українцями як досить привабливою жінкою середнього віку, яка хоче самоствердитися як в кар'єрі і своїх пристрастях, так і в сімейному житті. Вона є незалежною, цілеспрямованою та сильною жінкою, яка знає, чого хоче, і готова цього досягти.

4.4. Результати корпусного аналізу

Після виконання запиту система видає 100 колокатів до слова, що нас цікавить (кількість слів у результаті також можна налаштувати, проте для нас 100 є оптимальним варіантом, адже решта не є релевантною через низьку частотність вживання). Можна

побачити, що найчастотнішими премодифікаторами все ж таки є прикметники. Можна виділити наступні категорії означень, що приписуються жінкам у сучасних американських серіалах.

Найчастіше в американських серіалах описують красу жінки (17,5%). Такі прикметники, як *beautiful, lovely, attractive, good-looking* є найчастотнішими атрибутами, що свідчить про те, що сучасна жінка в американських медіа-матеріалах перш за все **красунею**.

Наступним за частотою означенням є **молода** (15,6%), про що свідчить частотність лексем *young* та *younger*. Якщо порівняти із низькою частотністю характеристики *доросла (grown, older, mature, middle-aged)* (6,2%), можна стверджувати, що у серіалах найчастіше зображуються **молоді привабливі жінки**.

14,6% складають колокати зі значенням **подобається оточуючим**, зокрема *amazing, wonderful, incredible, remarkable, gorgeous, extraordinary, fascinating, decent, exciting, exceptional*, що описують характер чи внутрішній стан, а також зовнішній вигляд американки. В порівнянні із словами, що позначають небезпечну чи страшну жінку *dangerous, formidable, vindictive, dreadful, devious* (1,9%). Вражає також те, як часто використовуються атрибути, що описують жіночу сексуальність та тіло (2%). *Sexy, passionate, desirable, naked, sexiest* говорять про те, що жінки часто є об'єктами споглядання, а чоловіки «носіями погляду», а тому образ жінки часто вибудований відповідно до «чоловічого погляду» (Mulvey, 1999, p. 837).

5% позначають розумну жінку (*smart, intelligent, resourcefull, bright, sophisticated, smartest, sane, reasonable, clever*). Це досить значний відсоток порівняно з протилежною характеристикою *foolish* (0,1%).

4,4% припали на категорії «заміжня» та «вагітна». Привертає увагу те, що слова зі значенням **заміжня** (*married* 4,4%) зустрічаються набагато частіше, ніж ті, що означають **самотня** (*single, lonely* 1,2%). На додачу, 2,2% атрибутів припадає на слова, що означають **турботу про близьких**, такі як *loving, compassionate, generous, caring, perceptive, sensitive*. Сюди ж можна віднести характеристику **віддана** (*one-man*, 0,2%). Отже, в американських серіалах жінка найчастіше постає заміжною та сімейною (часто вагітною), що є характеристикою лінгвокультурного типу.

Американська жінка у серіалах постає перед нами **сильною** (*strong, strongest, powerful* 4,2%), а не слабкою (*defenseless, battered, helpless* – 0,5%), що відповідає уявленням респондентів в опитуванні. Водночас думка опитуваних збігається з типовим образом американки у серіалах, яка зображується **незалежною** (*free, independent, wise* – 3,65%), **готовою досягти свого, цілеспрямованою та впевненою у собі** (*brave, stubborn, courageous, bravest, confident, headstrong* – 1,6%).

Категорія **бідна, нещасна** (*poor, homeless* – 3,5%) у серіалах має більшу репрезентативність, ніж **багата** (*wealthy, rich* – 1,5%), що якраз суперечить стереотипній характеристиці, наданій респондентами, які вважають, що всі американці більш заможні, ніж українці.

Решта означень складають невелику частину від загальної кількості, серед них **загадкава** (*mystery, mysterious* – 2,8%), **невинна** (*innocent* – 2,4%), **щаслива** (*luckiest, happiest* – 1,8%), **чесна** (*honest* – 1,25%), **неспокійна** (*unstable, wild, disturbed, bitter, wicked* – 1,1%), **безсердечна** (*heartless* – 0,1%) та **талановита** (*talented, creative* – 0,3%).

5. ВИСНОВКИ І НАПРЯМИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, перцептивно-образна та ціннісна характеристики лінгвокультурного типу «сучасна американська жінка» попри свою стереотипність є досить цілісними в уяві українського та американського суспільств, про що свідчать результати опитування та корпусний аналіз тексту медіаматеріалів.

До актуальних перспектив подальшого дослідження можна віднести порівняння лінгвокультурних типажів сучасних американок та українок і більш детальне вивчення їх ціннісних характеристик.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Білодід, І. К. (1980). *Словник української мови: в 11 томах*. Київ: Наукова думка. Онлайн-версія. Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnnyk/slovnnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
- Дмитрієва, О. А., Мурзінова, І. А. (2016). *Теорія лінгвокультурних типажей. Учебное пособие*. Москва: Издательские решения.
- Карасик, В. И. (2009). *Языковые ключи*. Москва: Гнозис.
- Мишати́на, Н. Л. (2013). Лінгвоконцептоцентрическая речевая среда и условия ее проектирования. *Исследование возможностей социокультурной среды в образовательном процессе современной школы: Межкафедральная монография* (с. 63–70). Санкт-Петербург: «Своеиздательство»
- Мурзінова, І. А. (2009). *Лінгвокультурний типаж «британська королева»*. (Дис. ... канд. філол. наук). Волгоград.
- Телия, В. Н. (1996). *Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты*. Москва: Школа «Язык русской культуры».
- Clear, J. (1995) *T-Score and Mutual Information Score From Birmingham Corpus Website*. Retrieved from <http://lingua.mtsu.edu/chinese-computing/docs/tscore.html>.
- Hartmann, C. (2012). *What is the Modern Woman?* Retrieved from <https://www.quora.com/What-is-the-Modern-Woman>.
- How I Met Your Mother*. (n. d.) Transcripts. Retrieved from <http://transcripts.foreverdreaming.org/viewforum.php?f=177>
- Mulvey, L. (1999). Visual Pleasures and Narrative Cinema. In S. Thornham (ed.), *Feminist Film Theory: A Reader* (pp. 58–69). Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Corpus of American Soap Operas* Retrieved from <https://corpus.byu.edu/soap/>

REFERENCES

- Bilodid, I. K. (1980). *Slovnnyk ukrainskoi movy: v 11 tomah* [Dictionary of Ukrainian Language: in 11 volumes]. Kyiv: Naukova Dumka. Retrieved 30 July, 2018, from http://ukrlit.org/slovnnyk/slovnnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh [in Ukrainian]
2. Dmitriyeva, O. A. & Murzinova, I. A. (2016). *Teoriya lingvokul'turnykh tipazhey. Uchebnoyeposobiye* [The Theory of Linguokultural Types. Study Guide]. Moscow: Izdatel'skiye Resheniya. [in Russian]
- Karasik, V. I. (2009). *Yazykovyye kluchi* [Language Keys]. Moscow: Gnozis. [in Russian]
- Mishatina, N. L. (2013). *Lingvokontseptotsentricheskaya rechevaya sreda I usloviya yeye proyektirovaniya. Issledovaniye vozmozhnostey sotsiokul'turnoy sredy v obrazovatel'nom protsesse sovremennoy shkoly: Mezhhkafedral'naya monografiya* (pp. 63–70) [Lingvokontseptorcentric speech environment and the conditions of its design. Research of the possibilities of the socio-cultural environment in the educational process of the modern school: Interdepartmental monograph]. Saint-Petersburg: "Svoyeizdatel'stvo". [in Russian]
- Murzinova, I. A. (2009). *Lingvokul'turnyy tipazh «britanskayakoroleva»*. (Dis. ... kand. filol. Nauk) [Linguokultural Type "British Queen": PhD thesis]. Volgograd. [in Russian]
- Teliya, V. N. (1996). *Russkaya frazeologiya. Semanticheskii, pragmaticheskii i lingvokul'turologicheskii aspekty*. Moscow: Shkola «Yazakrusskoykul'tury». [in Russian]
- Clear, J. (1995). *T-Score and Mutual Information Score From Birmingham Corpus Website*. Retrieved from <http://lingua.mtsu.edu/chinese-computing/docs/tscore.html>
- Hartmann, C. (2012). *What is the Modern Woman?* Retrieved 25 July, 2018 from <https://www.quora.com/What-is-the-Modern-Woman>
- How I Met Your Mother*. (n. d.) Transcripts. Retrieved from <http://transcripts.foreverdreaming.org/viewforum.php?f=177>
- Mulvey, L. (1999). Visual Pleasures and Narrative Cinema. In S. Thornham (ed.), *Feminist Film Theory: A Reader* (pp. 58–69). Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Corpus of American Soap Operas* Retrieved from <https://corpus.byu.edu/soap/>

Olha Demydenko, Anastasiia Sivolodska. Features and language representation of the linguocultural type “modern American woman”. The article is dedicated to the analysis of the linguocultural type "modern American woman" as a new realia in the conceptual sphere of modern Ukrainian society. This type is actively formed in the linguistic world image of all nations with the help of the media; therefore, the study of the characteristics of its creation and the stereotypes underlying this process is an important task for linguists. The authors analyze the phenomenon of “linguocultural type” and look at the approaches to its definition, the classification of types and lay emphasis at the modelling of linguocultural types. On the basis of the algorithm of linguocultural type modelling introduced by Dmitriyeva, the authors analyze the perceptual-imaginative and value characteristics of the type “modern American woman”, which are formed in the perception of Ukrainians. As the mass media is one of the most powerful means of forming our conceptual reality, the research is made with the help of the investigation of modern American media materials as well as the opinion poll of the Ukrainians. The results show that the perceptive-imaginative and value characteristics of the linguistic-cultural concept of

“modern American woman” are quite similar in both respondents' answers and media materials, but they also have some slight differences. The results have been proven with the help of the corpus analysis based on the Corpus of American Soap Operas. Summarizing the type of modern American, we can say that she is a very attractive middle-aged woman who wants to succeed in her career and hobbies, and in her personal life. She is an independent strong woman who knows what she wants and is ready to achieve it. Her career and self-realization is often more important than other spheres of her life.

Keywords: linguocultural studies; linguocultural type; modern American woman; modeling of a linguocultural type; corpus linguistics.

Received: May 07, 2019

Accepted: May 22, 2019